

LAUSUNNON ANTAMINEN TUKESILLE KELIBER OY:N KAIVOSTUPAHAKEMUKSESTA JA KAIVOSLUVAN ALUEMUUTOKSESTA (LUPATUNNUS KL 2019:0004)

24/5.57.577/2021

KHALL 24.05.2021 § 78 Valmistelija ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi puh. 040 7393 977

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) nojalla lausuntoa Keliber Technology Oy:n kaivoslupahakemuksesta ja kaivosluvan aluemuutoksesta. Lausuntoa pyydetään A) Rapasaari-kaivosalueen perustamisesta ja B) Syväjärven kaivosluvan apualueen osittaisesta muuttamisesta Rapasaaren kaivosalueeksi.

A) Rapasaarelle (KaivNro K20191) perustetaan uusi kaivosalue (KL2019:0004). Haettava kaivoslupa-alue sijaitsee Kaustisen kunnan (402,49 ha), Kokkolan kaupungin (57,69 ha) ja Kruunupyyn kunnan (28,79 ha) alueilla. Hakemusalue on yhteispinta-alaltaan 488,97 hehtaaria

B) Syväjärven kaivoslupa-alueeseen haetaan aluemuutosta. Osa Syväjärven apualueesta muutetaan Rapasaaren kaivosalueeksi.

Pääsyy kaivosluvan muuttamiseen on, että alueelle sijoitettava rikastamo-alue tulee kuulua kaivosalueeseen. Rikastamoalue sijoittuu osittain Syväjärven apualueen päälle. Muutoksen yhteydessä muutetaan Syväjärveltä lähtevä ja Rapasaaren pohjoispuolelle yhtyvä apualue kaivosalueeksi.

Kaivosyhtiö hakee kaivoslain 34 §:n mukista lupaa kaivosalueen perustamiseksi Rapasaareen. Alueelle sijoitetaan seuraavat toiminnot:

1. Avolouhos
2. Sivukiviläjitysalue
3. Irtomaiden läjitysalue
4. Räjähdysaine- ja nallivarasto
5. Kaivosvesien laskeutus- ja selkeytysaltaat
6. Rikastamo- ja toimistoalue
7. Prefloat- ja kiertovesialtaat
8. Rikastushiekka-allas
9. Urakoitsija-alue
10. Tieyhteydet: a) yhdystie kantatielle 63, b) malmitie Syväjärven kaivosalueelta ja c) huoltotie Rapasaaren alueelta Syväjärven kaivosalueelle

Rapasaaren kaivoslupahakemusalueella ei ole luonnonsuojelukohteita. Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen (Vionneva, FI1000019) kulmaus sijaitsee haettavasta alueesta lähimmillään noin 350 metriä itään. Luonnonsuojeluohjelmaan kuuluva suoalue sijaitsee kohteesta 1,2 km itään. Hakemusalueen eteläosa rajautuu Näätinkiojaan, josta on ympäristöselvitysten ja luontokartoitusten yhteydessä havaittu saukkoja ja taimenia. Lisäksi Näätinkiojan lähimetsiköistä on löydetty merkkejä liito-oravista.

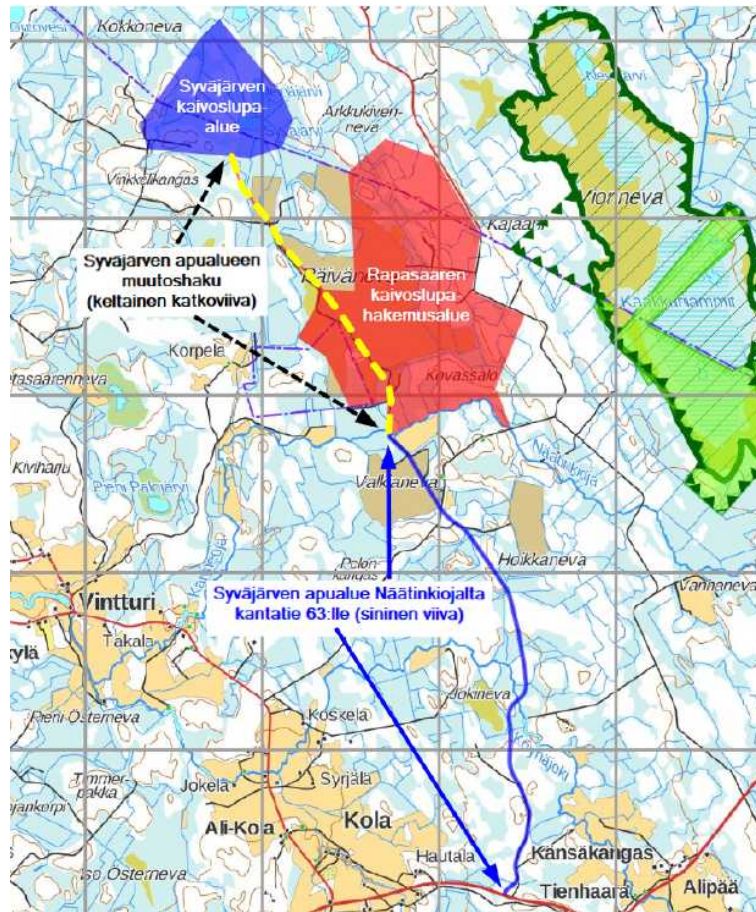
Haettavalla alueella, tai sen välittömässä läheisyydessä, ei ole asutusta.

Alueella on yksityisten henkilöiden omistuksessa olevaa metsätalousmaata sekä Oy Alholmens Kraft Ab:n tuotannossa oleva Päivänevan turvesuo. Rikasteen kuljetusreittinä tulee toimimaan Syväjärven kaivoksen apualueeksi varattu yhteystie, joka on suunniteltu siten, että voidaan hyödyntää mahdollisimman paljon olemassa olevia metsäauto- ja turvetuotantoteiden linjauksia.

Kaivos- ja rikastamotoimintaa varten alueelle on käynnistetty osayleiskaavan laadinta hankkeen toteuttamisen mahdollistamiseksi. Lisäksi Päivänevan rikastamoalueelle on suunnitteilla noin 40 hehtaarin kokoinen asemakaava. Louhosalueella on voimassa Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavat 1-4, jotka ovat Ympäristöministeriön vahvistamat. Maakuntakaavassa on jonkinasteisesti varauduttu kaivostoiminnan seurannaisvaikutuksiin, kuten liikenteen lisääntymiseen kantatiellä 63.

Keliberin päätettyä sijoittaa rikastamo Kalaveden sijaan Päivänevalle päämalmiesiintymien läheisyyteen, aiemmin haettu ja myönnetty Syväjärven kaivosalueen apualue ja nyt haussa oleva Rapasaaren kaivoslupahakemusalue menevät osittain päällekkäin. Keliber hakee tällä kaivoslupahakemuksella muutosta Syväjärven kaivosalueen apualueen pohjoisosaan siten, että apualue alkaisi vasta Rapasaaren kaivosalueen etelärajalta ja jatkuisi siitä etelään samanlaisena kuin Syväjärven kaivostoimituksessa määritettiin kesäkuussa 2019.

Suunniteltu muutos tarkoittaa tälle alueelle sijoittuvien maanomistajien osalta sitä, että he ovat kaivoslain nojalla oikeutettuja Rapasaaren litiumin louhinnasta maksettaviin louhintakorvauksiin.

Esitys kj.

Lausuntonaan Kaustisen kunnanhallitus toteaa Turvallisuus ja kemikaalivirastolle koskien Keliber Technology Oy:n kaivoslupahakemusta ja kaivosluvan aluemuutosta (lupatunnus KL2019:0004 seuraavaa:

Yhteysviranomainen on tiivistänyt 4.9.2020 YVA-raportin lausunnossaan useita kohteita, joita YVA-selostuksessa on esitetty suppeasti. Näitä kohteita ovat mm. säteilylain mukaiset selvitykset, louhosten laajennusten vaikutukset Natura 2000-alueen vesitaseeseen, maanalaisten louhostoimintojen vaikutukset kalliovesitaseeseen jne. YVA-selostuksessa on mm. vesienkäsittelyt ja vaikutukset ylä- ja alapuolisiin vesistöihin huomioitu suppeasti. Myös rikastamon ja louhoksen toiminnosta sekä kaivannaisjätteiden yhteisvaikutukset typpi-, sulfaatti- ja natriumpäästöjen sekä happoja tuottavien sivukivien yhteisvaikutukset alapuolisiin vesistöihin tulee huomioida ja huomioidaan eteenkin ympäristöluvassa. Alueella tulee olla riittävästi tilaa käsitellä hankealueen pinta- ja prosessivesiä riittävästi myös mahdollisten runsasvetisinä vuosina.

Kunnanhallitus muistuttaa, että hankkeeseen liittyvät vesienhallinta tulee esille myös käynnissä olevassa kaavoituksessa. Alueen kaavoitus on kesken, ja kaavoitusta tehdään yhteistyössä Kokkolan kaupungin ja Kruunupyyn kunnan kanssa.

Kaivostoiminnan lopettamisesta on esitetty yleismalkaisesti. Alueen maisemointi ja jälkikäyttötavat tulee esittää luvan myöntämisen yhteydessä. Keliber Oy on esittänyt Rapasaaren kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpi-

teitä varten vakuudeksi 95 000 euroa omavelkaisena pankkitakauksena. Alueen laajuus, louhostoiminnan syvyys ja pitkäaikaiset vaikutukset huomioiden, tulee vakuuden riittävyys tarkistaa. Maisemoinnin piiriin kuuluvat louhosten lisäksi myös sivukivien läjitysalueet, prefloat- ja kiertovesialtaat, rikastushiekka-allas sekä vesienkäsittelyalueet. Maisemointiin liittyvät myös jälkitarkkailu- ym. velvoitteet, joista tarkemmin ympäristöluvassa.

Mikäli rikastushiekka-altaat kuuluvat kaivoslain piiriin, tulee altaiden patoturvallisuudet huomioida lupakäsittelyssä.

Päätös

Hyväksyttiin.
